

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám:	65p	
----------------	-----	--

Beküldési határidő: 2024. október 22.

Név:.....

Iskola neve, címe:.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

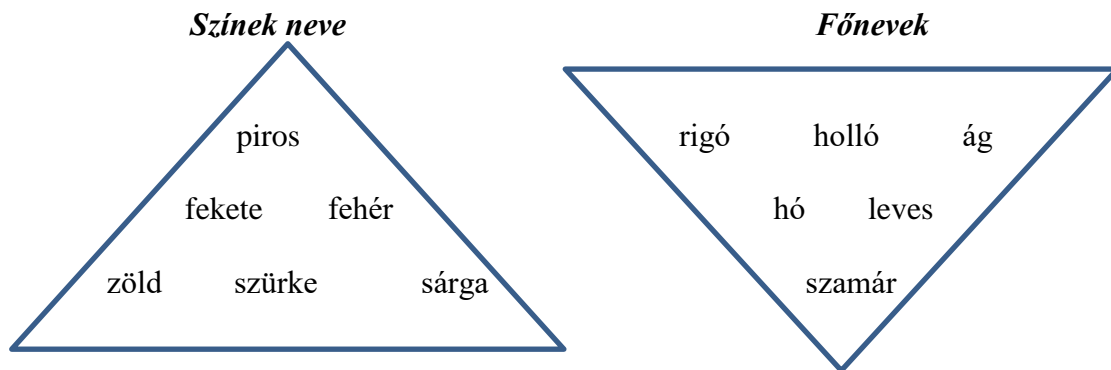
8.

1p	
----	--

2. Színkavalkád

Hiányos szólásokat, közmondásokat olvashatsz az alábbi feladatban. Egészítsd ki valamennyit színes szókapcsolatokkal!

Minden mondatban az első üres vonalra a megfelelő színt, a második vonalra a hozzá kapcsolódó főnevet írd! Ne felejtse el megfelelő toldalékkal ellátni a főneveket, ha szükséges! Ügyelj a helyesírásra!

- A. Ritka, mint a _____ .
- B. Majd ha _____ esik.
- C. Nehéz vele _____ vergődni.
- D. Eltűnt, mint _____ a ködben.
- E. Hátra van még a _____ .
- F. _____ is fekete a füttye.

12p	
-----	--

b) A fenti szólások, közmondások közül négynek röviden megadtuk a jelentését. Melyik mondatra igazak az állítások? Csak a betűjelet írd a vonalra! (Egy vonalra csak egyet írd!)

Soha: _____

Szokatlan: _____

Nyoma veszett: _____

Értetlenkedik: _____

4p	
----	--

3. A világ leghűségesebb állatai

Olvasd el az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

A címet hallva természetesen mindenkinek a kutya jut eszébe. Számos történet szól arról, hogy az ember legjobb barátja száz és száz kilométert vándorolt, csak hogy újra a gazdájával legyen. A legismertebb történetet Eric Knight tollából olvashatjuk, aki Lassie hazatér című regényében valós eseményt dolgozott fel. Bobbie, az elkóborolt csodakutya hat hónap alatt több mint 4000 km-t tett meg, hogy hazatérjen az oregoni Silvertonban élő gazdáihoz.

Egy Pero nevű, juhászkutyaként dolgozó négy lábú egy alkalommal 385 kilométert tett meg az angliai Cumbria megyéből Walesbe Ceredigionig honvágyától hajtva. Gazdái kölyökkorától kezdve nevelték és szerették őt, ám kis időre egy konkrét feladat kapcsán „kölcsönadták” egy másik farmernek. A kutya annyira megsínylette az átmeneti munkahelyváltást, hogy terelni sem volt hajlandó, inkább hazaszökött. Hacsikót a japán kultúrában a hűség jeles példaképeként szokták emlegetni, nem véletlenül. Az aranybarna kutya ugyanis minden este elbattyogott a vonatállomásra, hogy ott várja meg egyetemi professzor gazdáját, aki a közeli városkában tanított, azonban egy tragikus napon a saját előadása közben kapott agyvérzést, így soha többé nem térhetett haza kedvencéhez. A kutya még ezután is mindennap hűségesen járt ki az állomásra kilenc éven, kilenc hónapon és tizenöt napon át.

Feltétlenül meg kell említeni az argentin Capitánt, aki bár japán kollégájához hasonlóan szintén nem tölthetett együtt túl sok időt gazdájával, a közös egy évük során olyan mély kötelék alakult ki kettejük között, hogy az eb hat éven át őrizte egykori tulajdonosa sírhelyét.

De szóljunk azokról a fajokról is, akik nem az emberhez, hanem egymáshoz hűségesek, azaz életük végéig a választott párjuk mellett maradnak. Az emberszabású majmok közül egyedül a gibbon ilyen.

A madarak közül a hattyúk, az albatroszok, a császárpingvinek, a vadgerlek és a hollókeselyűk formálnak hosszú távú, monogám kapcsolatot. A sort a hím és a nőstény albatrosz vezeti, aki egészen addig egy pár marad, amíg az egyik egyed el nem pusztul. Ez annak tükrében érdekes különösen, hogy átlagos élettartamuk 40 év, de egyes példányok a 80 éves kort is megélhetik. Nem csak a párjukat tekintve hűségesek, ragaszkodnak a gyökerekhez is: a fészket ugyanis a szülők arra a helyre építik, ahol ők is születtek. A hattyúknál is erős az elköteleződés: a kapcsolatok 5 százaléka bomlik csak fel, mielőtt az egyik egyed elpusztul, a vadkacsák esetében ez 9 százalék. S hogy kik a legcsapódárabb madarak? Bizony a flamingók: 99 százaléuk esetében felbomlik a párok kapcsolata.

Forrás: <https://wmn.hu/wmn-zizi/49723-kutya-macska-vermetely--melyik-a-vilagon-a-leghusegesebb-allat>

a) Egészítsd ki a táblázatot! Egy esetben az ország nevének utána kell nézned.

A kutya neve	Ország	Esemény
Pero		
		gazdája halála után is várta az állomáson
	Argentína	
Bobbie		

6p

b) Állítsd sorrendbe hűség szempontjából a következő madárneveket úgy, hogy a leghűségesebb álljon legelől!

___ flamingó, ___ hattyú, ___ vadkacsa, ___ albatrosz

4p

c) Milyen esemény, adat kapcsolódik az alábbi számokhoz a fenti szövegből?

5: _____

9: _____

385: _____

4000: _____

4p	
----	--

d) Hogyan írjuk a szövegben szereplő tulajdonnevek –i melléknévképzős alakját?

Tulajdonnév (Mi?)	Melléknév (Milyen?)
Wales	
Silverton	
Cumbria megye	
Eric Knight	

4p	
----	--

e) Igaz – Hamis

A hollókeselyűk hűségesebb állatok. ____

A flamingók csupán 1 %-ban hűségesebbek a párjukhoz. ____

Lassie történetének alapja Bobbie kutya története. ____

Pero több ezer kilométert tett meg, hogy hazatérjen gazdáijához. ____

A szöveg 7 féle kétlábú állatot említ. ____

5p	
----	--

f) Legek

Az alábbi melléknévek a szövegben szerepelnek. Egészítsd ki a táblázatot a hiányzó alap-, közép- és felsőfokú alakokkal!

Alapfok	Középfok	Felsőfok
	több	
konkrét		
		leghűségesebb

6p	
----	--

- g) Keress a szövegből az alábbi kifejezésekhez három-három szinonimát (rokon értelmű kifejezést)!

kutya _____

elment _____

6p	
----	--

- h) Húzd alá a szövegből kiválasztott szavak ellentétpárját! Egy sorban több kifejezés is aláhúzható.

konkrét	a)elvont	b)aktuális	c)általános
megsínylette	a)kárát látta	b)megszenvedte	c)túljutott rajta
legcsapódárabb	a)legcsalfább	b)leghúségesebb,	c)legkitartóbb

3p	
----	--

- i) Keress a szöveg első bekezdéséből olyan szavakat, amelyekben az alábbi mássalhangzó-törvények érvényesülnek. Nem találsz mindegyikre példát, ahova nem írható semmi, húzd ki! (Csak szavakat írf, szóhatáron érvényesülő mássalhangzó-törvényekre ne keress példát!)

írásban jelölt teljes hasonulás: _____

írásban jelöletlen teljes hasonulás: _____

zöngésség szerinti részleges hasonulás: _____

összeolvadás: _____

rövidülés: _____

10p	
-----	--